

Rok 1932

Zima

Zima z roku 1931 na rok 1932 začala velice mírně a vůbec beze sněhu. Koncem ledna kvetly sedmikrásky. Před polovicí února uhodilo však několik velice studených dní a pak trvalo chladné počasí s nízkou sněhovou pokrývkou do polovice března. Ale i pak ještě bylo dosti dlouho do jara citelně chladno.

Toužárni výroba pleteného nábytku
Vilém Pátík & synové,
velkovýroba a vývoz košíkářského zboží
Morkovice - Československo.

Adresa telegramů: Pátíkové Morkovice. :: Telefon číslo 12.
Bankovní spojení: Česká průmyslová a hospodářská banka, filiálka
ve Vyškové.

Morkovice, dne 4. ledna 1932

Tit.

O B E C N Í Ú Ř A D ,

M O R K O V I C E .

Oznamujeme, že v týdnu od 4.- 9. ledna 1932 jsou u
nás plně zaměstnání následující dělníci :

Pěňčík Jan
Brablík Jan
Foltýn Martin
Borovička Rudolf
Hýsek Jaroslav
Derká Jan

Vilém Pátík a synové

týdenní hlášení o zaměstnaných dělnících za hospodářské krize

Požáry

12. března o 23. hodině vyhořely dva domky v Olejně: domek Antonína Handla č. 20 a Jiřího Slámy č. 222. 30. března o 5. hodině ranní vyhořely tři domky na Cimburku.

Sebevraždy

V posledních letech přibývá v Morkovicích sebevražd. I letos byly tři: 7. dubna oběsil se choromyslný pekařský mistr Jan Pěňčík, 31. května 23letý Alois Hýsek rovněž z duševní nerovnováhy a 19. července také nervově chorá 39letá Aloisie Malinková.

22. května byla odborem Klubu československých turistů v Morkovicích vyznačkována žlutě ve dvou bílých první turistická cesta na Morkovsku, cesta Morkovice – Chvalkovský kopec. Cesta je popsána i zplánována v X. ročníku „Vlastivědného sborníku střední a severní Moravy“ v příloze „Turistika a sport“.

ředitel měšťanky F. Svoboda a odb. uč. J. Přikryl

Dětské divadlo „Broučci“

29. června hrála obecná a měšťanská škola v Morkovicích v sále sokolovny po dvakrát „Broučky“. Podle Karafiáta upravila pro divadlo Alena Sedlmayerová, hudbu složil V. Rubínek, kapelník zemského divadla v Brně. Vystoupilo na 150 pestře a bohatě krojovaných dětí. Dětská divadla, jednou za několik let hraná školami v Morkovicích, jsou vždy velkolepými podniky a velikými událostmi svého druhu a jistě i svým vypravením patří k řídkým podnikům žakovským vůbec. Bylo to důstojné pokračování na díle, začatém před 4 léty mohutnou „Pohádkou o zlatém klíči a živé vodě“. Před divadlem byl průvod herců i ostatních dětí městečkem jako hold matkám.

průvod přes náměstí

scéna ke hře Broučci

Spojení Praha – Morkovice

Od 1. června 1932 zlepšilo se opět vlakové spojení Morkovic s Prahou s použitím rychlovlaku, takže cesta z Morkovic do Prahy trvá nyní pouze 5 1/2 hodiny, zpět 6 hodin. Odjezd z Morkovic 5,59, příjezd do Prahy 11,38. Odjezd z Prahy 9,07, příjezd do Morkovic ve středu a v sobotu 15,18, v jiné dny až večerním vlakem.

Kočovná divadelní společnost

Od 19. – 24. července hrála tu v sále Lidového domu „Nová moravská scéna Hermíny Zöllnerové“, kterou řídí V. Slavinský. Začala veselohrou Rudy Nížkovského „Jehla v kupě sena“.

Úprava pranýře

V srpnu upravil svým nákladem archivář Josef Přikryl bývalý morkovský pranýř, zazděný v rohu „Budovy“ do původního stavu. Opatřil jej totiž scházejícím železným obojkem.

Tyršova hranice

17. září u příležitosti stých narozenin Tyršových uspořádal místní Sokol za městečkem oslavu na jeho počest u hořící hranice.

okrskové závody v roce 1932

1. října navštívil kronikář Josef Příkryl hudebního skladatele a prezidenta České akademie věd a umění dra J.B. Foersterů v Praze. Při ní napsal mistr několik vět, jimiž se obrací k celé obci. Také do pamětní knihy žáků měšťanské školy v Morkovicích napsal mistr větu k dětem. Sluší ještě dodat, že mistrem komponovaný sbor „Košíkářova ruka“, věnovaný morkovským košíkářům, vyšel zatím tiskem v hudebním nakladatelství Emanuela Starého v Praze na Smíchově.

Zájem o archiv

O prázdninách zajímali se o morkovský archiv univerzitní profesori Arne Novák z Brna a Josef Pekař z Prahy a v době, kdy píše tyto řádky, také univerzitní profesor, ředitel zemského archivu v Brně a historický badatel dr. František Hrubý, autor dnes populárního historického díla „Ladislav Velen ze Žerotína“. Tato historická osoba měla za dob československých určitý vztah k Morkovicím a zdejšímu bratrskému hnutí.

Vyložení kroniky

Obecní kronika byla v době od 1. – 15. prosince vyložena k volnému nahlédnutí v obecní kanceláři. Tím bylo učiněno zadost i tomuto požadavku kronikářského zákona, že jednou za tři roky má být tato kniha zpřístupněna veřejnosti.

Prodej zámecké registratury

V prosinci podnikl archivář Josef Příkryl za součinnosti bývalého archiváře dra Vladimíra Zapletala kroky na zmaření prodeje zámecké registratury řídícímu učiteli Stanislavu Hlobilovi v Uhřetěblově. Koupě byla uskutečněna, aniž se o ní vědělo, a úřední kroky ukázaly se marnými, jakmile se zjistilo, že morkovský velkostatek, tohoto času propuštěný ze záboru, má právo volně registraturou disponovat. Jsme toho mínění, že jsme nic podstatného z Morkovic neztratili, nicméně budeme i nadále sledovat osud registratury, neboť pan Hlobil slíbil již při koupi registratury zdislavské, že ji bude zachovávat jako celek a v budoucnu předá některému muzeu. Slib byl dán státnímu inspektoru archivnímu, už nahoře zmíněnému dru Františku Hrubému z Brna. Neví se sice, nebyl-li by možný odkup registratury od nového vlastníka pro archiv našeho městečka, ale při dnešních finančních poměrech a nedostatku obecních místností je zatím tato otázka stejně vedlejší.

Dne 25. prosince 1932 o 3. hodině odpoledne
v sokolovně v Morkovicích

V Á N O Č N Í B E S E D A

ve prospěch strádajících dětí.

I. Vánoční strom.

L. v. Bethoven: Anděl lásky - mužský sbor.
Karel Paukner: Vánoce - báseň.
Frant. Bendl: Touha - housle s prův. harmonia.
Karel Biesel: Nokturno - trubka s prův. harmonia.
Vojta Beněš: Pohádka - báseň.
C. L. Fišer: Ukolébavka - zpěv s prův. harmonia.

II. Vzpomínka zemřelým.

C. Bohn: Snění - harmonium.
Mozart: Věčný klid - mužský sbor.
Fr. Šubrt: Dostaveníčko - trubka s prův. harmonia.
Heřman Ritter: Jen spěte - zpěv, housle s prův. harmonia.

III. Vánoční koledy.

Ant. Hradil: Narodil se nám Spasitel - smíš. sbor s prův. orchestru.
Vojta Beněš: Půlnoční zvony - báseň.
Ant. Hradil: Vzhůru, vzhůru pastuškové - smíš. sbor. s prův. orchestru.
Jos. Kubička: Vánoční přání - báseň.
Ant. Hradil: Ejhle chasa naša - smíšený sbor s prův. orchestru.
Proč slavíme vánoce - přednese žák III. tř. měst. školy.

Sestavil a navičil za přispění učitel. sboru řídící učitel M. Breuer.

Obrazy jsou půlhodinové, mezi každým obrazem 10 minut přestávka.

Konec v 5 hod. Vstupné Kč: 5, 4, 3, 2. Žactvo platí polovici.

Zve učitelský sbor.

KONTROLA KRYTÍ A MÍST V KROMĚŘÍŽI

Ochotníci
z Kroměříže

26. prosince sehrál v Sokolovně Spolek ochotnického divadla z Kroměříže komedii „Konto X“. Vystoupil jako obvykle známý a u nás populární komik Ruda Vybíral z Kroměříže.

Hospodářské poměry

Hospodářská krize, která se podle národohospodářů táhne už od roku 1928, projevovala se v roce 1932 vzhledem k letům předchozím opět intenzivněji. Morkovice postihla velmi znatelně už před rokem a během roku se stupňovala. Ačkoliv se v celku po celý rok udržovala v Morkovicích zaměstnanost přes důsledky hospodářského rozkladu, vyvolané racionalizací a deflací v rámci dnešního kapitalistického řádu, projevil se tvrději: poklesly ceny proutí, ceny výrobků, výděly dělníků až do nemožnosti ve zlé konkurenci za špatných poměrů, co zatím neklesly dluhy, deflací zhodnocené, ani daně a jiné povinnosti, ba ani úroky. Za tohoto hospodářského rozporu není divu, že lidé, kteří se za doby konjunktury sice dosti, ale na dobré poměry snesitelně zadlužili, dnes finančně upadají.

Stav jenom zhoršují obecná platební pomalost a devizová opatření, ale i za těchto velmi těžkých poměrů vymáhají se dluhy exekučně přísně a stát sám počítá s desetimiliony příjmu na poplatcích exekučních ve svém rozpočtu na rok 1933. Jakkoli exekutor daňový vymáhá dlužné daně sice horlivě, přece však shovívavě, vymáhá přísně exekutor dluhy obchodní. Množí se veřejné dražby movitostí, úpadky obchodníků, ale poslední dobou i exekuční dražby nemovitostí, kterých se mnoho připravuje až na rok 1933. Poslední dobou situaci jenom zhoršují peněžní ústavy včetně spořitelny města Kroměříže, jež má v Morkovicích filiálku, vypovídáním nebo snižováním úvěrů. Vcelku tedy možno konstatovat, že kapitalistický řád kráčí v krizi zcela bezohledně přes hospodářské ruiny velmi četných jednotlivců. Podle některých národohospodářů jsme koncem roku 1932 na vrcholu krize a ukazují se již známky zlepšení. Myslíme však, že o tom se dá mluvit až v roce 1934.

Nové domy

Hospodářská krize také způsobila, že v roce 1932 byly postaveny toliko 3 nové domy. Tím počet domů v Morkovicích vyrostl na 478. Číslo 476 postavil František Štefan, č. 477 František Horák a č. 478 Jiří Ředina.

Obecní přirážky

V rámci zákonitých předpisů byla stanoveny a obcí usneseny tyto přirážky: na daň domovní 200%, na ostatní daně výnosové 350%.

Svatby, porody

	Počet porodů	Počet svateb
Římsko-katol.:	28	10
Československých:	8	-
Bez vyznání:	2	5
Celkem	38	15

Úmrtí

Počet úmrtí : 26, z toho mužů 12, žen 14.

první kapličková hrobka,
rodina Dolákova

Klimatické poměry v roce 1932:

Měsíc	Srážky v mm	Jasně dny	Zamračeno	Oblačno	Prům. teplota	Nejvyšší a nejnižší teplota °C	
Leden	17,2	7	24	-	-1,4	8 +5,8	2 -11,2
Únor	sněhu 6,5	13	11	5	-3,9	3 +5,1	11 -18,4
Březen	sněhu 21,2	14	13	4	+0,4	31 +10,8	1 -13,2
Duben	16,0	12	7	11	+8,6	29 +21,5	9 +2,3
Květen	42,0	4	8	19	+15,2	20 +28,4	1 +4,3
Červen	17,8	14	11	5	+16,1	28 +28,4	18 +10,5
Červenec	69,0	13	13	5	+20,2	2 +29,5	6 +13,8
Srpen	58,5	16	11	4	+20,8	21 +33,6	7 +13,2
Září	16,0	16	10	4	+17,8	11 +29,5	16 +8,7
Říjen	42,4	13	16	2	+10,3	2 +20,2	26 +2,0
Listopad	32,2	12	18	-	+4,2	4 +13,4	19 -5,8
Prosinec	3,5 (sněhu 7)	3	27	1	-0,1	4 +11,5	11 -8,9